

Henriette Gubi om hjemmeundervisningen og om sin første tid som vandrelærer, marts 1892

Først i September 91 kom jeg til Dybbøl for der at begynde med Vandreundervisning. Det var ikke saa let lige straks at føle sig hjemme i en Stilling der var saa usædvanlig, saavel for de Hjem jeg saa ukjendt skulde besøge, som og med Hensyn til hvordan Sagen bedst skulde tages. Men jeg tror at netop denne Begyndelse i Dybbøl hjalp mig over det svære ved samme, hurtigere end jeg havde tænkt. Det var Egnen med dens store Minder, og det var Beboerne med deres opvakte Syn paa vor Sag og varme Hjerteslag for denne, der bar Kræfter til Foretagendet.

Jeg boede hos Mejeriejer P. Zachariassen i Dybbøl By. Min første Undervisning begyndte bogstaveligt ude i Dybbøl Skanser. Naar Børnene kom fra Skole gik vi sammen derud, og der fortalte jeg dem af Danmarks Historie fra For-og Nutid, Afsnit valgt af Børnenes Standpunkt og Evne. ...

Onsdag og Lørdag Eftermiddag kom nogle smaa Slægtninge af Børnene og tog Del med. Deres Fader er dansk Undersaat, derfor vover man ikke at tage mig i Huset. Visse Dage skulle den store Dreng vogte Kvæget i Marken, da søgte vi derud efter endt Skoletid og fik Besøg af en anden lille Vogterdreng. Vi sad da paa en Grøftevej, mens Kørne græssede omkring os, og jeg fortalte for Børnene. Det var saa velsignet jævnt og hjemligt, at vi kunne fortsætte ogsaa under Drengenes Dagsgjerning.

Og Børnene bleve aldrig trætte, selv om det gik ud over Fritiden. Om Aftenen fortsattes i Hjemmet med Danmarks Geografi, lidt Undervisning i dansk Sproglære, Stil og Læsning, Sang og hvad vi ellers kunde naa frem til. – I samme Fag er det jeg gaar frem i alle de Hjem, jeg siden har været i, kun har vi jo i Vinter maattet give Afkald paa Frilufttimerne, men ogsaa ved Lampeskjæret har jeg haft villige Ører til at lytte og god Tilslutning til de smaa.

Fra Dybbøl kom jeg til Nybøl til Gaardejer P. Moos. Dog er hans Børn endnu for smaa til at tage Del i noget; det var for Nabobørns Skyld han lukkede sit Hjem op. Skjønt Forholdene nok har været noget uensartede, nogle Steder meget smaa Børn, andre Steder meget Store, som jo har givet nogen Forandring i Fremgangsmaaden, saa bliver det dog for ensartet at fortælle noget for hvert Hjem.

Jeg har været i 10 Hjem, siden jeg begyndte i Dybbøl og har haft 34 Børn, som har taget Del i Undervisningen. Nu og da har nogle af Forældrene overværet denne, og ved min Bortrejse har man beholdt Bøger passende til selv at fortsætte med dansk Stil, Læs-

ning og Sang. I hvert Hjem har man fulgt mig til Dør med det Ønske, at jeg kunde komme igjen. Flere Hjem er jeg fremdeles forud indbudt til. Hvad jeg særligt glæder mig ved er, at der er Forældre, der før har staaet noget fremmed og afvisende over for Sagen, fordi den var ny og usædvanlig og maaske ogsaa lidt af den Grund, at den havde noget i sig af at "vove noget", hvis Følger man ikke kjendte, som nu alligevel kommer med, følgende Eksemplet fra de andre Hjem, hvor jeg har været.

For Tiden boer jeg atter hos P. Moos i Nybbøl, men gaar hver Dag efter kl. 4 om i Byen til en fattig Familie, hvis Børn det denne Gang gjælder. De har hverken Raad eller Plads til at have mig i Huset, men de har en stor Børneflokk i en lille Stue, som det er en Glæde at sidde iblandt. Mens de mindste Børn gaa paa Gulvet og lege, sidde de større rundt omkring mig, og "Mor" bagved med sin Strikkestrømpe og lytter til. Hendes Børn skal fra det lille Hjem ud at tjene i andre Hjem, saasnart de kan slippe fri for Skolen, der bliver hverken Tid eller Raad til Forsættelsesskole efter Konfirmationen, derfor er hun glad ved at de faa Lov til at være med her; thi Kjærligheden til det danske er lige saa varm og bevidst i det lille Hjem som i det større, endog det staar udenfor meget som disse kan have Støtte og Styrke i. Jeg har det faste Haab at faa Lov og Lejlighed til i Fremtiden at komme ind i mange flere af disse smaa Hjem.

Forresten kan jeg bekjende, at jeg for mit eget Vedkommende i en Henseende vinder Kræfter fra denne Rejsen i Steden for at sætte Kræfter til; min Tro og mit Haab paa Sejren en Gang bliver stærk og fast ved at se indenfor bag saa mange Hjems Døre. Fra Skolen faar vi mørke Billeder, men i Hjemmene er det at Kraften prøves og Evner øves, stille og ofte tilsyneladende ubemærket, men dog saaledes at man føler der er Liv og Udholdenhed som skærpes i Steden for at sløves i trange Tider, og det er velsignet at arbejde under den Overbevisning.

Henriette Gubi: Fra "Vandreundervisningen" paa Sundeved. LAÅ, H.P. Hanssens privatarkiv. Breve fra Henriette Gubi. (jfr. H.P. Hanssen: Et Tilbageblik, bd.2, s. 57-60)